

BILAG 13: Redegørelse om indsatsplanernes indsatser

Uddybning af vigtigste indsatser

Der er udarbejdet i alt 12 indsatsplaner for:

- Foulum Vandværk,
- Hvidding Vandværk,
- Hammershøj Vandværk,
- Kvorning Vandværk,
- Lindum Vandværk,
- Rødding Vandværk,
- Sjørring Vandværk,
- Tindbæk Vandværk,
- Vammen Vandværk,
- Vejrumbro Vandværk,
- Vorning Vandværk
- og Ørum Vandværk

i plansystemet DK-Plan. Dette notat uddyber, hvilke vandværker der skal gøre en særlig indsats. En mere detaljeret redegørelse særligt omkring nitrat findes i afsnittet "Særlige indsatser" under de enkelte vandværker i planerne.

Nitrat

Formålet med indsatsen er at sikre, at indholdet af nitrat i vandværkernes drikkevand ikke overskrider grænseværdien på 50 mg/l.

Der skal iværksættes særlige indsatser, hvis nitratkoncentrationen overstiger 10 mg/l 2 år i træk i råvandsanalyser ved det pågældende vandværk. Indsatsen målrettes i første omgang inden for de udlagte *prioriterede områder* udpeget i indsatsplanerne.

Indsatsen skal i første omgang forsøges gennemført ved frivillige aftaler indgået mellem vandværk og lodsejer. Hvis vandværkerne ikke kan opnå en frivillig aftale med de berørte lodsejere om indsats mod nitrat, kan kommunen give påbud efter Miljøbeskyttelseslovens § 26a. Læs mere herom under "Baggrund/Lovgrundlag/Indsatsplanens retsvirkninger", som findes under de enkelte planer.

I tilfælde af, at der bliver behov for at sætte restriktioner for gødningsforbruget i oplandet, vil indsatserne være erstatningspligtige med hensyn til produktionstab og værdiforringelse for de pågældende ejendomme. Erstatningen skal udredes og finansieres af det vandværk, der har gavn af indsatsen.

Nitrat - Særlige indsatser

For Hammershøj, Kvorning, Sjørring, Vejrumbro og Ørum Vandværk er det vurderet, at nitratindholdet i fremtiden med stor sandsynlighed vil overstige grænseværdien på 50 mg/l. Derfor har Forvaltningen udlagt nogle prioriterede områder, hvor der skal ske indsatser ift. nitrat, dog først når koncentrationen overstiger 10 mg/l. Allerede ved 5 mg/l skal der ske en øget overvågning med årlige vandanalyser på alle vandværksboringer på de enkelte kildefelter.

For Foulum, Hvidding, Lindum, Rødding og Vorning Vandværk, som er helt eller delvist udpeget som nitratfølsomt indsatsområde, er der ikke udlagt prioriterede områder, da Forvaltningen ikke med sikkerhed kan fastlægge disse områder. Derfor består indsatsen primært i at overvåge nitratkoncentrationen og sker der ændringer i nitratkoncentrationen skal indsatsplanen for de 5 vandværker revurderes.

For Tindbæk Vandværk og Vammen Vandværk skal der ikke ske nogen indsats, da vandværkernes indvindingsoplande ikke er udpeget som nitratfølsomme indsatsområder. Dog overvåges vandkvaliteten og sker der ændringer i nitratkoncentrationen skal indsatsplanen for de 2 vandværker revurderes.

Pesticider

Vedr. begrænsning i brug af pesticider bestemmes i indsatsplanens 3.1 (se under "generelle indsatser") "*Bekæmpelse af ukrudt*" at: "*Der må ikke anvendes pesticider i indvindingsoplande på arealer ejet af vandværkerne eller offentligt ejede arealer.* "

Endvidere bestemmes for alle 12 vandværker i indsatsplanernes retningslinje 1.2 /1.3, at påvises der pesticider i vandværkernes råvandskontrol og de pågældende stoffer anvendes i oplandet til boringerne, skal vandværket indgå aftale med lodsejerne om ophør med brugen af det pågældende pesticid inden for indsatsområdet. Aftalen skal kompenseres af vandværket. Hvis vandværkerne ikke kan opnå en frivillig aftale med de berørte lodsejere vedr. brugen af pesticider, kan kommunen give påbud efter Miljøbeskyttelseslovens § 26a.

Andre bestemmelser

Indsatsplanenerne lægger i øvrigt op til en række bestemmelser, der skal begrænse fremtidig forurening i indsatsområderne. Generelt er bestemmelserne udformet som hensigtserklæringer, idet en indsatsplan ikke i sig selv kan træffe bindende bestemmelser. Der skal i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret sagsbehandling efter den gældende lovgivning.

Kommunen kan give konkrete påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 24 eller førnævnte § 26a overfor forhold, der kan true med at forurene en grundvandsressource. Den, som et påbud rettes imod, har krav på fuldstændig erstatning, med mindre der er tale om ulovlige forhold. Forvaltningen vurderer umiddelbart, at denne mulighed primært er anvendelig, hvis påbuddet kan påvises at gavne et bestemt vandværk, som dermed samtidig kan pålægges at betale erstatning.